

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра цивільного господарського та екологічного права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри
Пушкіна О.В.
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи римського приватного права»**

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Рівень вищої освіти.....	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Право
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	2 семестр (3 та 4 четверть)
Мова викладання	українська

Викладач: доцент Виприцький А.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи римського приватного права» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. цивільного, господарського та екологічного права – Д. : НТУ «ДП», 2025. – 17 с.

Розробник: Виприцький А.О. кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного господарського та екологічного права.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності D8 Право (протокол № 8 від 28.08.2025).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	7
6.3 Критерії	8
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

в освітньо-професійній програмі «Право» спеціальності D8 Право здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Б07 «Основи римського приватного права» віднесено такі результати навчання:

Шифри результатів навчання (ПРН) та результати навчання	
СК 1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві
СК 2	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів

Мета вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення з історією виникнення і розвитку римського приватного права, його джерелами, змістом, історичним і сучасним значенням. «Основи римського приватного права» є дисципліною, яка закладає не тільки основи правової культури, а й юриспруденції загалом, дає знання про історію становлення та розвитку багатьох інститутів сучасного права.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН02-Б7	ДРН 1	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини
РН08-Б7	ДРН 2	Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б01 Історія держави та права зарубіжних країн	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини

	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування правової системи
--	---

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	45	17	28	4	41
Практичні	-	-	-	-	-
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	45	17	28	4	41
Контрольні заходи					
РАЗОМ	90	34	56	8	82

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		45
ДРН 3	Тема 1. ПРЕДМЕТ, ДЖЕРЕЛА, СТАНОВЛЕННЯ РИМСЬКОГО ПРАВА	4
	1. Система римського права. Публічне і приватне право. Система римського публічного права.	
	2. Поняття римського цивільного права.	
	3. Поняття римського приватного права.	
	4. Джерела римського права: поняття, історичне та правове значення.	
ДРН 2	Тема 2. ЗАХИСТ ПРИВАТНИХ ПРАВ. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС	4
	1. Поняття цивільного процесу.	
	2. Легісакційний процес	
	3. Формулярний процес.	
	4. Спеціальні засоби захисту цивільних прав.	
	5. Поняття і види позовів	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН 1, 3	Тема 3. ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТІВ РИМСЬКОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	5
	1. Суб'єкт права.	
	2. Основний поділ населення Римської держави на вільних і рабів.	
	3. Дієздатність фізичних осіб.	
	4. Опіка і піклування.	
ДРН 2, 1	Тема 4. СІМЕЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ	4
	1. Поняття сімейного права.	
	2. Поняття шлюбу	
	3. Батьківська влада	
	4. Правове положення дітей.	
ДРН 1,3	Тема 5. РЕЧОВЕ ПРАВО ДАВНЬОГО РИМУ	4
	1. Поняття речового і зобов'язального права.	
	2. Речі: поняття і види	
	3. Поняття володіння.	
	4. Способи набуття права власності.	
ДРН 1,2	Тема 6. ПРАВА НА ЧУЖІ РЕЧІ	4
	1. Поняття і види прав на чужі речі.	
	2. Сервітути. Способи встановлення сервітутів.	
	3. Земельні, особисті сервітути. Користування плодами.	
	4. Захист і припинення сервітутів.	
ДРН 3	Тема 7. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
	1. Визначення зобов'язання	
	2. Класифікація зобов'язань.	
	3. Виконання зобов'язання.	
	4. Забезпечення зобов'язань.	
	5. Договори (contractus) як джерела зобов'язань.	
ДРН 3	Тема 8. ОКРЕМІ ВИДИ ДОГОВІРНИХ І ПОЗАДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	5
	1. Вербальні (усні) контракти.	
	2. Реальні контракти	
	3. Консенсуальні контракти	
	4. Безіменні контракти	
	5. Пакти (Pacta). Поняття і види пактів.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	6. Зобов'язання ніби з договору	
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	45
ДРН 1,2,3	ПРЕДМЕТ, ДЖЕРЕЛА, СТАНОВЛЕННЯ РИМСЬКОГО ПРАВА	6
	ЗАХИСТ ПРИВАТНИХ ПРАВ. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС.	6
	ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СУБ'ЄКТІВ РИМСЬКОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	6
	СІМЕЙНІ ПРАВОВІДНОСИНИ	6
	РЕЧОВЕ ПРАВО ДАВНЬОГО РИМУ	6
	ПРАВА НА ЧУЖІ РЕЧІ	5
	ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
	ОКРЕМІ ВИДИ ДОГОВІРНИХ І ПОЗАДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	5
РАЗОМ		90

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/ навичок, комунікації, автономної та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів;
семінарські	контрольні завдання за кожною темою	виконання практичних завдань		підсумкове тестування під час заліку за бажанням здобувача
	самостійні завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом тестування, усного опитування за кожною темою навчальної дисципліни. Семінарські заняття оцінюються якістю підготовки презентації та виступу на занятті за певною темою.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час екзамену має право виконувати ККР, яке містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання, та виконати практичне завдання.

Кількість конкретизованих завдань повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів контрольної роботи має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання контрольної роботи визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання контрольної роботи може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Опрацювання курсу навчальної дисципліни «*Основи римського приватного права*» передбачає аудиторну (лекції та практичні заняття) та самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, за допомогою дистанційної платформи MOODLE та/або Microsoft Teams.

Поточний контроль з дисципліни проводиться для всіх видів навчальних занять протягом семестру з метою діагностування рівня знань, умінь та навичок. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за кожною темою дисципліни. За змістом він включає два аспекти: якість засвоєння матеріалу, який охоплюється темами навчальної дисципліни, та сумлінність здобувачів у практичній та самостійній роботі.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «*Основи римського приватного права*» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності здобувача:

- ✓ поточне тестування та опитування;
- ✓ виконання практичних завдань;
- ✓ виконання завдань для самостійного опрацювання;
- ✓ систематичність та активність роботи на практичних заняттях.

Тестування – це метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни.

Тестування з навчальної дисципліни «*Основи римського приватного права*» здійснюється за кожною темою відповідно до її змісту з використанням Microsoft Teams. Оцінювання відповідей здійснюється автоматично.

З метою закріплення теоретичного матеріалу програмою дисципліни передбачено проведення практичних занять. Практичні заняття з курсу «*Основи римського приватного права*» передбачають розгляд здобувачами теоретичних положень, засвоєних на лекціях та в процесі самостійної роботи, обговорення реферативних повідомлень, виконання практичних завдань. Опрацювання вказаних завдань є обов'язковим для здобувачів, оскільки отримані бали за них

враховуються при визначенні загального балу підсумкового контролю (екзамену).

Практичні завдання з навчальної дисципліни представлені у вигляді а окремих завдань, які мають достатній ступінь складності, носять творчий діяльнісний характер і дають змогу виявити вміння здобувачів самостійно і творчо мислити, а також застосувати набуті знання з дисципліни *«Основи римського приватного права»* на практиці.

Практичні завдання у вигляді окремого завдання оформлюються окремим документом та надсилаються викладачу на перевірку. Певні завдання можуть виконуватися з використанням відповідних електронних ресурсів та додаткових матеріалів. Оцінювання таких завдань здійснюється викладачем.

Самостійна робота здобувача (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

- ◆ попереднє опрацювання інформаційного забезпечення за всіма видами навчальних занять;

- ◆ розв'язання завдань самоконтролю опанування дисциплінарними результатами навчання відповідно до робочої програми дисципліни.

Метою СРС є засвоєння навчальної дисципліни в повному обсязі і послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця. У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до опанування теоретичних і практичних знань, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійною роботою здобувача в рамках вивчення навчальної дисципліни *«Основи римського приватного права»* є виконання у вигляді окремого завдання певних практичних завдань за окремими темами. Опрацювання вказаних завдань є обов'язковим для здобувачів, оскільки отримані бали за них враховуються при визначенні загального балу підсумкового контролю (заліку).

Вимоги щодо виконання таких завдань ідентичні вимогам щодо виконання практичних завдань аналогічної форми.

Аудиторна робота здобувача на заняттях оцінюється безпосередньо викладачем при проведенні заняття. Участь в аудиторних заняттях передбачає активне включення здобувача в дискусії із викладачем та іншими здобувачами групи, ставлення питань, поширення власних думок, вражень та досвіду. Також оцінюється системність та активна участь у груповій діяльності.

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни *«Основи римського приватного права»* здійснюється шляхом виставлення балів за кожний вид навчальної діяльності за 100-бальною шкалою. У таблиці наведено розподіл максимальної кількості балів за певний вид навчальної роботи здобувача за темами навчальної дисципліни.

Таблиця – Розподіл балів за видами навчальної роботи здобувача

Теми	Практичні завдання	Самостійна робота	Тестування	Всього	Аудиторна робота на заняттях
------	--------------------	-------------------	------------	--------	------------------------------

					(визначає викладач)
1.	–	–	6	6	14
2.	1	2	8	11	
3.	1	2	12	15	
4.	2	2	9	13	
5.	1	2	9	12	
6.	1	2	12	15	
7.	2	2	10	14	
Разом	8	12	66	86	100

Викладач, враховуючи досягнення здобувача з дисципліни, його системну та активну участь і роботу може додати **0-14 балів**.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «*Основи римського приватного права*» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт здобувача. Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає **100 балів**.

Підсумковий контроль – комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей. Метою підсумкового контролю є комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за чверть, семестр або навчальний рік.

Для навчальної дисципліни «*Основи римського приватного права*» передбачений підсумковий контроль у формі заліку.

Оцінювання заліку з дисципліни здійснюються на підставі результатів поточного контролю за умови отримання здобувачем **не менше 60 балів**. Відповідно оцінювання виконується без участі здобувача шляхом визначення загальної кількості балів.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач має право скласти іспит.

Залік відбувається у письмовій формі або з використанням можливостей дистанційної платформи MOODLE та/або Microsoft Teams, складається з проходження здобувачем підсумкового тестування.

Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
- спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	недостатньо обґрунтована	
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Уміння/навички		
- спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; - здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; - здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
- зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; - відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; - здатність продовжувати	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і	80-84

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
навчання з високим ступенем автономії	автономії (не реалізовано три вимоги)	
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle та Microsoft Teams.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основна рекомендована література

1. Рябоконея Є. О., Майданик Р. А. Римське приватне право: Практикум, навчальний та практичний посібник, - Х. видавництво Право, 2021. - 220с.
2. Римське приватне право [Електронний ресурс] : компл.навч.-метод. забезп. дисц. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Право» спец. 081 Право / уклад.: О. Н. Владикін; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Електрон. текст. дані (1 файл). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 164 с.
3. Основи римського приватного права : навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання / Т. І. Демчук, О. В. Манжосова, Я. С. Мошинська, О. В. Лещенко - Чернівці, 2021. – 149
4. Основи римського приватного права [Текст] : навч. посіб. / Р. Л. Сопільник, Г. І. Трофанчук ; Закл. вищ. освіти "Львів. ун-т бізнесу та права". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2023. - 279 с. - Бібліогр.: с. 278.
5. Основи римського цивільного права [Текст] : навч. посіб. / І. Г. Козуб, М. І. Боднарук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. - 487 с

8.2. Додаткова рекомендована література

1. Приватне право як концепт [Текст] : [монографія] / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova. - Одеса : Фенікс, Т. 4 : Від ідеї до реалізації. - 2021. - 631 с.

2. Римське приватне право. Практикум [Текст] : навч. посіб. / [О. О. Білик та ін.] ; за ред. Р. А. Майданика та Є. О. Рябокonia ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т права, Каф. цивіл. права. - Київ : Алерта : Правова єдність, 2021. - 219 с.

3. Основи римського приватного права [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів І курсу / [К. М. Глиняна, О. І. Сафончик, К. І. Спасова ; за заг. ред. канд. юрид. наук, доц. К. М. Глиняної] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права. - Вид. 5-те, допов. та перероб. - Одеса : Фенікс, 2020. - 145 с.

8.3. Інформаційні ресурси

8.3.1. Корисні веб-сайти:

1. www.president.gov.ua – Президент України.
2. www.rada.gov.ua – Сервер Верховної Ради України.
3. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України.
4. www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
5. www.bank.gov.ua – Національний банк України
6. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики України.
7. www.reyestr.court.gov.ua - Єдиний державний реєстр судових рішень.
8. www.ccu.gov.ua/ - Конституційний Суд України
9. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ – Верховний Суд.

8.3.2. Наукові та електронні бібліотеки в Україні:

10. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
11. www.lib.academy.sumy.ua – Бібліотека банківської справи.
12. www.nplu.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека України
13. www.lsl.lviv.ua – Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника
14. www.ognb.odessa.ua – Одеська державна наукова бібліотека ім. О.М. Горького.
15. www.korolenko.kharkov.com – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
16. www-library.univer.kharkov.ua – Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
17. <http://univd.edu.ua/ibportal/> - Бібліотека Харківського національного університету внутрішніх справ

8.3.3. Юридичні електронні журнали та газети:

18. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/b19> – Офіційний вісник України
19. [http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(firstview\)/vis.html?OpenDocument&Count=1000](http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(firstview)/vis.html?OpenDocument&Count=1000) – Вісник Верховного Суду України.

20. <https://pravo.ua/> - Видання «Юридическая практика».
21. www.yur-gazeta.com – Газета «Юридична газета»
22. www.ukurier.gov.ua - Газета «Урядовий кур'єр».
23. <https://yvu.com.ua/> - Газета «Юридичний Вісник України».
24. www.ccu.gov.ua/ - Науковий фаховий журнал «Вісник Конституційного Суду України»
25. www.nbuv.gov.ua/ - Науковий фаховий журнал «Вісник Національної академії прокуратури України».
26. www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pgip/index.html - Науковий фаховий журнал «Підприємництво, господарство і право».
27. www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm - Науковий фаховий журнал «Форум права».
28. www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/index.html - Науковий фаховий журнал «Право та управління»
29. <http://iadvocate.com.ua/avtoram.html> - Науковий журнал «Адвокат»
30. www.pravoua.com.ua - Юридичний журнал «Право України».
31. <https://protocol.ua/ua/> – Юридичний інтернет ресурс.

Розробник: Виприцький Андрій Олексійович

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19